

SOSIAALI- JA TERVEYSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 14/2005 vp

Hallituksen esitys kansaneläkkeen tasokorotusta koskevaksi lainsäädännöksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 22 päivänä syyskuuta 2005 lähettänyt sosiaali- ja terveysvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen kansaneläkkeen tasokorotusta koskevaksi lainsäädännöksi (HE 124/2005 vp).

Lakialoite

Valiokunta on käsitellyt esityksen yhteydessä seuraavan aloitteen:

— lakialoitteen laiksi kansaneläkelain 24 ja 42 b §:n sekä eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta (LA 109/2005 vp — Toimi Kan-

kaanniemi /kd ym.), joka on lähetetty valiokuntaan 4 päivänä lokakuuta 2005.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- vanhempi hallitussihteeri Juha Rossi, sosiaali- ja terveysministeriö
- etuuspäällikkö Marjukka Turunen, Kansaneläkelaitos
- lakiasainpäällikkö Sonja Lilius, Maatalousyrittäjien eläkelaitos MELA
- toiminnanjohtaja Veronica Fellman, Valtakunnallisten Eläkeläisjärjestöjen Neuvottelukunta VENKin edustajana.

HALLITUKSEN ESITYS JA EDUSKUNTA-ALOITE

Esityksessä ehdotetaan, että kansaneläkkeeseen tehtäisiin viiden euron suuruinen tasokorotus. Saman suuruinen tasokorotus tehtäisiin myös leskeneläkkeen täydennysmäärään, maahanmuuttajan erityistukeen, pitkäaikaistyöttömien eläketuen kansaneläkeosuuteen, luopumistuen täydennysosaan ja sukupolvenvaihdoseläkkeen täydennysosaan. Kansaneläkkeen tasokorotuksen johdosta sotilasavustuksen perusavustuksen määrä nousisi viisi euroa ja ylimääräisen rintamalisän enimmäismäärä 2,25 euroa kuukaudessa. Tasokorotuksen suuruus viisi euroa kuukaudessa on laskettu vuoden 2005 kansaneläkeindeksin tasossa. Kansaneläkelaisissa säädetyt rahamäärät vastaavat vuoden 2001 tammikuun kan-

saneläkeindeksin tasoa. Korotukset tulisivat voimaan syyskuun alusta 2006. Tasokorotuksen ja siitä seuraavan eläketulovähennyksen kasvun yhteisvaikutuksena arviolta yli 900 000 eläkkeensaajan nettotulot kasvaisivat vuonna 2006.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kansaneläkelakia, perhe-eläkelakia, maahanmuuttajan erityistuesta annettua lakia, eräiden pitkäaikaisesti työttöminä olleiden henkilöiden eläketuesta annettua lakia, maatalousyrittäjien luopumistuesta annettua lakia ja maatalousyrittäjien sukupolvenvaihdoseläkkeestä annettua lakia.

Esitys liittyy valtion vuoden 2006 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan 1 päivänä syyskuuta 2006.

Lakialoite

Lakialoitteessa LA 109/2005 vp ehdotetaan, että kansaneläkkeen tasoa nostetaan 20 eurolla kuu-

kaudessa 1 päivästä tammikuuta 2006 alkaen. Lisäksi lakialoitteessa ehdotetaan korotusta myös muihin etuuksiin, joiden taso perustuu kansaneläkkeeseen.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotusten hyväksymistä muuttamattomina.

Ehdotettu kansaneläkkeen tasokorotus on jatkoa kuluvan vuoden maaliskuun alussa voimaantulleelle kansaneläkkeen korotukselle. Vähimmäiseläke nousee vuosina 2005 ja 2006 yhteensä 12 eurolla. Tasokorotus paikkaa eroa, joka syntyisi työeläkkeisiin kansaneläkeindeksin heikkomuudesta johtuen. Kansaneläkkeen indeksitarkistus vuonna 2005 oli vain 0,4 % ja vuodelle 2006 sen arvioidaan olevan 1,2 %.

Valiokunta pitää perusteltuna, että vaikka hallitusohjelmassa vuodelle 2006 sovitua kansaneläkkeen tasokorotusta aikaistettiin, hallitus esittää jälleen tasokorotusta täysimääräiseen kansaneläkkeeseen. Vaikka vanhusväestön taloudellinen toimeentulo ei poikkea oleellisesti muusta väestöstä eikä köyhyys eläkettä saavien keskuudessa ole yleisempää kuin muissa väestöryhmissä, kansaneläkkeen saajat elävät pääsääntöisesti niukan toimeentulon varassa silloinkin, kun maksussa on samanaikaisesti työeläke.

Suomessa asuvien täyttä kansaneläkettä saavien miesten keskimääräinen kokonaiseläke on 624 euroa ja naisten 567 euroa kuukaudesta. Kaikkein pienimpiä eläkkeitä maksetaan 70—74-vuotiaille. Täyden kansaneläkkeen saajien määrä on jatkuvasti vähentynyt. Heitä on tällä hetkellä vajaat 100 000 henkilöä, joista

hieman yli puolet saa kansaneläkkeen työkyvyttömyyseläkkeenä. Suomessa asuvista täyden kansaneläkkeen saajista kaksi kolmasosaa on naisia, joista suurin osa on vanhuuseläkkeellä. Täyttä kansaneläkettä saavista miehistä noin kolme neljäsosaa on työkyvyttömyyseläkkeen saajia. Pääasiallinen peruste työkyvyttömyyseläkkeeseen on mielenterveyden häiriö.

Myös ne eläkkeensaajat, joille kansaneläkettä ei makseta täysimääräisenä samanaikaisesti maksussa olevan työeläkkeen vuoksi, ovat pääsääntöisesti pienituloisia, koska kansaneläkettä ei makseta, jos työeläke on yli 1 034 euroa kuukaudessa. Panostus kaikkien mainittujen henkilöryhmien taloudellisen aseman parantamiseen on valiokunnan näkemyksen mukaan köyhyyden ehkäisemiseksi varsin perusteltua.

Aloite

Valiokunta on hyväksynyt lakiehdotukset hallituksen esityksen mukaisina. Valiokunnan kannasta seuraa, että lakialoite on hylättävä.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella sosiaali- ja terveysvaliokunta ehdottaa,

että lakiehdotukset hyväksytään muuttamattomina ja

että lakialoite LA 109/2005 vp hylätään.

Helsingissä 6 päivänä lokakuuta 2005

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Valto Koski /sd	Leena Rauhala /kd
vpj.	Eero Akaan-Penttilä /kok	Juha Rehula /kesk
jäs.	Sirpa Asko-Seljavaara /kok	Paula Risikko /kok
	Anneli Kiljunen /sd (osittain)	Arto Seppälä /sd
	Marjaana Koskinen /sd	Osmo Soininvaara /vihr (osittain)
	Pehr Löf /r	Tapani Tölli /kesk
	Riikka Moilanen-Savolainen /kesk (osittain)	Raija Vahasalo /kok
	Aila Paloniemi /kesk	Erkki Virtanen /vas
		Tuula Väättäin /sd.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Eila Mäkipää.

VASTALAUSE 1

Perustelut

Hallituksen esityksen mukaan kansaneläkettä nostetaan 1.9.2006 alkaen viidellä eurolla kuukaudessa. Suomessa on 97 700 henkilöä, jotka elävät pelkällä kansaneläkkeellä ja 440 300 sekä kansaneläkettä että pientä ansioeläkettä nostavaa henkilöä. Kansaneläkkeeseen tehtiin 1.3.2005 seitsemän euron indeksikorotus. Indeksikorotuksen jälkeen yksinäisen henkilön kansaneläkkeen suuruus on 505,24 euroa tai 484,51 euroa kuukaudessa riippuen asuinkunnasta. Puolisoilla täyden kansaneläkkeen määrä on vastaavasti 445,38 tai 427,73 euroa kuukaudessa. Jos eläkkeensaaja nostaa hyvin pientä ansioeläkettä eli enimmillään 46,75 euroa kuukaudessa, hän saa täyttää kansaneläkettä. Tämän jälkeen kansaneläkkeen määrä vähenee suhteessa ansioeläkkeen suuruuteen. Ansioeläkkeen kohotessa yli 1 034,71 euroon kuukaudessa kansaneläkettä ei voi enää saada.

Kaikkein pienituloisimmat eläkeläiset saavat siis vain kansaneläkettä tai kansaneläkettä ja pientä ansioeläkettä. Eläkkeiden ostovoima on alentunut tänä vuonna 0,4—0,7 %. Kaikkein pienimmillä eläkkeillä elävien toimeentulo on vaikeutunut entisestään. Tämän vuoksi esitämme, että kaikkien kansaneläkettä saavien eläkkeitä tulisi nostaa 10 euroa kuukaudessa eli esitämme valiokunnan mietinnön korotuksen kaksinker- taistamista 1.1.2006 alkaen.

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että 4.—6. lakiehdotus hyväksytään valiokunnan mietinnön mukaisena ja

että 1.—3. lakiehdotus hyväksytään muutettuna seuraavasti:

Vastalauseen muutosehdotukset:

1.

Laki

kansaneläkkeen 24 ja 42 b §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 8 päivänä kesäkuuta 1956 annetun kansaneläkelain (347/1956) 24 § ja 42 b §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 1023/2004, seuraavasti:

24 §

Täysimääräinen kansaneläke on ensimmäisessä kuntaryhmässä 5 910,48 euroa ja toisessa kuntaryhmässä 5 672,76 euroa vuodessa.

Jos eläkkeensaaja on naimisissa, täysimääräinen kansaneläke on ensimmäisessä kuntaryh-

mässä 5 223,84 euroa ja toisessa kuntaryhmässä 5 021,40 euroa vuodessa.

42 b §

Jos kansaneläkkeensaaja on 42 a §:ssä tarkoitettussa hoidossa, kansaneläkkeestä ei siltä ajalta, kun hoito kestää yli kolme kuukautta, makse-

ta sitä osaa, joka ylittää kansaneläkkeensaajalla ensimmäisessä kuntaryhmässä 258,42 euroa ja toisessa kuntaryhmässä 238,17 euroa kuukaudessa sekä naimisissa olevalla kansaneläkkeensaajalla ensimmäisessä kuntaryhmässä 233,81 euroa ja toisessa kuntaryhmässä 216,46 euroa kuukaudessa. Jos kansaneläkettä on 25 a §:n mukaisesti lykätty tai varhennettu, korotetaan mai-

nittuja määriä lykkäyskorotusprosentilla tai alennetaan varhennusvähennysprosentilla.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2006
(2—4 mom. kuten StVM)

2.

Laki

perhe-eläkelain 15 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 17 päivänä tammikuuta 1969 annetun perhe-eläkelain (38/1969) 15 a §:n 3 ja 4 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 1024/2004, seuraavasti:

15 a §

Täysimääräinen täydennysmäärä on ensimmäisessä kuntaryhmässä 4 928,88 euroa ja toisessa kuntaryhmässä 4 691,16 euroa vuodessa.

Jos eläkkeensaaja on naimisissa, täysimääräinen täydennysmäärä on ensimmäisessä kunta-

ryhmässä 4 242,24 euroa ja toisessa kuntaryhmässä 4 039,80 euroa vuodessa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2006.

(2—4 mom. kuten StVM)

3.

Laki

laki maahanmuuttajan erityistuesta annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maahanmuuttajan erityistuesta 20 päivänä joulukuuta 2002 annetun lain (1192/2002) 6 §:n 2 ja 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 1025/2004, seuraavasti:

6 §

Erityistuen määrä

Täysimääräinen erityistuki on ensimmäisessä kuntaryhmässä 5 910,48 euroa ja toisessa kuntaryhmässä 5 672,76 euroa vuodessa.

Jos erityistuen saaja on avioliitossa, täysimääräinen erityistuki on ensimmäisessä kuntaryhmässä 5 223,84 euroa ja toisessa kuntaryhmässä 5 021,40 euroa vuodessa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä *tammikuuta* 2006.

(2—4 mom. kuten StVM)

Helsingissä 6 päivänä lokakuuta 2005

Eero Akaan-Penttilä /kok
Sirpa Asko-Seljavaara /kok

Paula Risikko /kok
Raija Vahasalo /kok

VASTALAUSE 2

Perustelut

Pelkkää kansaneläkettä tai pientä työeläkettä ja kansaneläkettä saavien tulot suhteessa välttämättömiin elinkustannuksiin ovat alentuneet kuluneella hallituskaudella.

Hallituksen toteuttamat veronalennukset hallituskaudella asettuvat 2,5 miljardin euron tasolle. Tämä on yhteensä yli kaksinkertainen määrä hallituksen ohjelmaan kirjattuun tavoitteeseen nähden. Tehdyt veronalennukset on kohdistettu ainoastaan palkansaajien verotuksen huojentamiseksi. Sen sijaan näistä alennuksista eivät ole hyötöneet eivätkä hyödy eläkeläiset — eivätkä muutkaan sosiaaliturvatulon saajat — koska ansiotulovähennys koskee ainoastaan palkansaajien tuloverotusta ja koska pienimpiä eläkkeitä saavat eivät maksa valtion veroa.

Esitän, että kansaneläkkeeseen tehtäisiin kahdenkymmenen euron suuruinen tasokorotus kuukaudessa valiokunnan mietintöön sisältyvän viiden euron korotuksen sijasta.

Lisäksi ehdotan, että vastaava kahdenkymmenen euron tasokorotus tehtäisiin myös leskeneläkkeen täydennysmäärään, maahanmuuttajan erityistukeen, pitkäaikaistyöttömien eläketuen kansaneläkeosuuteen, luopumistuen täydennysosaan ja sukupolvenvaihdo seläkkeen täydennysosaan.

Kansaneläkkeen tasokorotuksen johdosta so-tilasavustuksen perusavustuksen määrä nousisi kaksikymmentä euroa ja ylimääräisen rintamaliisan enimmäismäärä 9 euroa kuukaudessa valiokunnan mietintöön sisältyvän 2,25 euron sijasta. Tasokorotuksen suuruus kaksikymmentä euroa kuukaudessa on laskettu vuoden 2001 kansaneläkeindeksin tasossa olevaan eläkkeeseen, joten todellinen indeksikorjattu eläke on pykälässä olevaa lukua suurempi.

Esitykseni kansaneläkkeen runsaammasta koroittamisesta lisää myös tavallisia työeläkkeitä saavien käteen jäävää tuloa eläketulovähennyksen muuttuessa.

Korotukset tulisivat voimaan jo vuoden 2006 alusta lukien (1.1.2006). Valiokunnan mietintöön sisältyvä korotus ehdotetaan toteutettavaksi vasta syyskuun alusta 2006 lukien.

Kansaneläkkeen määrään tehtiin vuoden 1984 jälkeen ensimmäiset tasokorotukset 1.6.2001 ja 1.3.2005 lukien.

Lokakuun alussa 2004 toteutettiin 0,4 prosentin indeksikorotus. Vuoden 2005 tasokorotus oli vuoden 2004 indeksitasossa laskettuna 7 euroa ja se toteutui 7,03 euron suuruisena.

Yksinäiselle eläkkeensaajalle 1 päivästä maaliskuuta 2005 maksettava täysimääräinen kansaneläke on ollut ensimmäisessä kuntaryhmässä 505,24 ja toisessa kuntaryhmässä 484,51 euroa kuukaudessa. Puolisoiilla täyden kansaneläkkeen määrä on ollut vastaavasti 445,38 tai 427,73 euroa kuukaudessa. Esittämäni kahdenkymmenen euron korotus tehdään näihin lukuihin ja näin saadaan näkyviin uudet kuukausieläketasot.

Näin esittämäni korotukset merkitsisivät sitä, että ensimmäisessä kuntaryhmässä täysimääräinen kansaneläke tulisi olemaan 525,24 euroa kuukaudessa ja toisessa kuntaryhmässä 504,51 euroa. Vastaavasti puolisoitten täyden kansaneläkkeen määrä tulisi olemaan 465,38 euroa tai 447,73 euroa.

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että valiokunnan mietintöön sisältyvät lakiehdotukset hyväksytään muutettuna seuraavasti:

Vastalauseen muutosehdotukset

1.

Laki

kansaneläkelain 24 ja 42 b §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 8 päivänä kesäkuuta 1956 annetun kansaneläkelain (347/1956) 24 § ja 42 b §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 1023/2004, seuraavasti:

24 §

Täysimääräinen kansaneläke on ensimmäisessä kuntaryhmässä 6 025,20 euroa ja toisessa kuntaryhmässä 5 787,48 euroa vuodessa.

Jos eläkkeensaaja on naimisissa, täysimääräinen kansaneläke on ensimmäisessä kuntaryhmässä 5 338,56 euroa ja toisessa kuntaryhmässä 5 136,12 euroa vuodessa.

42 b §

Jos kansaneläkkeensaaja on 42 a §:ssä tarkoitettussa hoidossa, kansaneläkkeestä ei siltä ajalta, kun hoito kestää yli kolme kuukautta, makseta sitä osaa, joka ylittää kansaneläkkeensaajalla

ensimmäisessä kuntaryhmässä 262,53 euroa ja toisessa kuntaryhmässä 242,00 euroa kuukaudessa sekä naimisissa olevalla kansaneläkkeensaajalla ensimmäisessä kuntaryhmässä 237,92 euroa ja toisessa kuntaryhmässä 220,28 euroa kuukaudessa. Jos kansaneläkettä on 25 a §:n mukaisesti lykätty tai varhennettu, korotetaan mainittuja määriä lykkäyskorotusprosentilla tai alennetaan varhennusvähennysprosentilla.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä *tammikuuta* 2006.

(2—4 mom. kuten StVM)

2.

Laki

perhe-eläkelain 15 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 17 päivänä tammikuuta 1969 annetun perhe-eläkelain (38/1969) 15 a §:n 3 ja 4 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 1024/2004, seuraavasti:

15 a §

Täysimääräinen täydennysmäärä on ensimmäisessä kuntaryhmässä 5 043,60 euroa ja toisessa kuntaryhmässä 4 805,88 euroa vuodessa.

Jos eläkkeensaaja on naimisissa, täysimääräinen täydennysmäärä on ensimmäisessä kunta-

ryhmässä 4 356,96 euroa ja toisessa kuntaryhmässä 4 154,52 euroa vuodessa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä *tammikuuta* 2006

(2—4 mom. kuten StVM)

3.

Laki

maahanmuuttajan erityistuesta annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maahanmuuttajan erityistuesta 20 päivänä joulukuuta 2002 annetun lain (1192/2002) 6 §:n 2 ja 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 1025/2004, seuraavasti:

6 §

Erityistuen määrä

Täysimääräinen erityistuki on ensimmäisessä kuntaryhmässä 6 025,20 euroa ja toisessa kuntaryhmässä 5 787,48 euroa vuodessa.

Jos erityistuen saaja on avioliitossa, täysimääräinen erityistuki on ensimmäisessä kuntaryhmässä 5 338,56 euroa ja toisessa kuntaryhmässä 5 136,12 euroa vuodessa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2006.

(2—4 mom. kuten StVM)

4.

Laki

eräiden pitkäaikaisesti työttöminä olleiden henkilöiden eläketuesta annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eräiden pitkäaikaisesti työttöminä olleiden henkilöiden eläketuesta 28 päivänä tammikuuta 2005 annetun lain (39/2005) 6 §:n 1 ja 2 momentti seuraavasti:

6 §

Kansaneläkeosuuden määrä

Täysimääräinen kansaneläkeosuus on ensimmäisessä kuntaryhmässä 6 025,20 euroa ja toisessa kuntaryhmässä 5 787,48 euroa vuodessa.

Jos eläketuen saaja on avioliitossa, täysimääräinen kansaneläkeosuus on ensimmäisessä kun-

taryhmässä 5 338,56 euroa ja toisessa kuntaryhmässä 5 136,12 euroa vuodessa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2006.

(2—4 mom. kuten StVM)

5.

Laki

maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain 19 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maatalousyrittäjien luopumistuesta 16 päivänä joulukuuta 1994 annetun lain (1293/1994) 19 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1026/2004, seuraavasti:

19 §
(Kuten StVM)

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä *tammikuuta* 2006.
(2 ja 3 mom. kuten StVM)

6.

Laki

maatalousyrittäjien sukupolvenvaihdoseläkkeestä annetun lain 16 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maatalousyrittäjien sukupolvenvaihdoseläkkeestä 28 päivänä joulukuuta 1990 annetun lain (1317/1990) 16 §:n 5 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1027/2004, seuraavasti:

16 §
(Kuten StVM)

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä *tammikuuta* 2006.
(2 ja 3 mom. kuten StVM)

Helsingissä 6 päivänä lokakuuta 2005

Erkki Virtanen /vas

VASTALAUSE 3

Perustelut

Pääministeri Paavo Lipposen hallitukset unohtivat kansaneläkkeen varassa elävät ihmiset lähes tyystin. Vain yksi pienehkö tasokorotus toteutettiin 2000-luvun alussa. Kun kansaneläkeindeksi on erityisen heikko, ovat nämä kaikkein pienimmän eläketurvan varassa elävät jääneet osin jopa köyhyysrajan alapuolelle. EU:n komissio onkin todennut tällaisen tilanteen olevan tosiasia Suomessa. Se on suuri häpeä ja edellyttää pikaisia toimenpiteitä.

Pääministeri Matti Vanhasen hallitus jatkaa Lipposen hallitusten eläkeläisiä syrjivää politiikkaa. Kansaneläkkeisiin tehtiin pieni korotus keväällä 2005, mutta se ei korvannut edes sitä menetystä, joka syntyi alkoholin rajun hinnanalennuksen aiheuttaman indeksimenetyksen vuoksi. Eläkeläisten tulot ovat jääneet jatkuvasti jälkeen muista tulonsaajaryhmistä.

Kansaneläkkeen on tarkoitus turvata kohtuullinen toimeentulo henkilölle, joka ei saa ansi-eläkettä tai jolle on kertynyt vain pieni ansieläke. Kansaneläkkeen nykyinen taso ei riitä takamaan toimeentuloa. Verotus huomioon ottaen Suomen minimieläke on Pohjoismaiden pienin. Suomessa on noin 88 000 pienimmän kansaneläkkeen varassa elävää eläkeläistä. Eläkkeen-

saajien taloudellisen aseman vahvistaminen edellyttää korotusta kansaneläkkeen tasoon.

Hallitus esittää, että kansaneläkettä korotetaan 1.9.2006 lukien 5 euroa kuukaudessa. Tämä on täysin riittämätöntä niin määrällisesti kuin ajallisestikin. Pelkkää kansaneläkettä saavien minimieläkettä tulee nostaa 20 eurolla kuukaudessa heti vuoden alusta, jotta he voisivat selvittää välttämättömistä elinkustannus- ja sairausmenoistaan. Kaavailtu sosiaali- ja terveydenhuollon maksujen korotus ajaisi eläkeläiset yhä syvempään ahdinkoon. He kärsivät eniten myös kuntien syvenevästä talousahdingosta, koska he ovat suuri sosiaali- ja terveystalouden käyttäjäryhmä. Hallituksen antamat veronkevennyksetkin ovat syrjineet eläkeläisiä ja suosineet hyvätuloisia.

Myös muita kansaneläkkeeseen perustuvia etuuksia on korotettava.

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että valiokunnan mietintöön sisältyvät lakiehdotukset hyväksytään muutettuna seuraavasti:

Vastalauseen muutosehdotukset:**1.****Laki****kansaneläkelain 24 ja 42 b §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 8 päivänä kesäkuuta 1956 annetun kansaneläkelain (347/1956) 24 § ja 42 b §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 1023/2004, seuraavasti:

24 §

Täysimääräinen kansaneläke on ensimmäisessä kuntaryhmässä 6 025,20 euroa ja toisessa kuntaryhmässä 5 787,48 euroa vuodessa.

Jos eläkkeensaaja on naimisissa, täysimääräinen kansaneläke on ensimmäisessä kuntaryhmässä 5 338,56 euroa ja toisessa kuntaryhmässä 5 136,12 euroa vuodessa.

42 b §

Jos kansaneläkkeensaaja on 42 a §:ssä tarkoitettussa hoidossa, kansaneläkkeestä ei siltä ajalta, kun hoito kestää yli kolme kuukautta, makseta sitä osaa, joka ylittää kansaneläkkeensaajalla

ensimmäisessä kuntaryhmässä 262,53 euroa ja toisessa kuntaryhmässä 242,00 euroa kuukaudessa sekä naimisissa olevalla kansaneläkkeensaajalla ensimmäisessä kuntaryhmässä 237,92 euroa ja toisessa kuntaryhmässä 220,28 euroa kuukaudessa. Jos kansaneläkettä on 25 a §:n mukaisesti lykätty tai varhennettu, korotetaan mainittuja määriä lykkäyskorotusprosentilla tai alennetaan varhennusvähennysprosentilla.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2006.
(2—4 mom. kuten StVM)

2.

Laki

perhe-eläkelain 15 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 17 päivänä tammikuuta 1969 annetun perhe-eläkelain (38/1969) 15 a §:n 3 ja 4 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 1024/2004, seuraavasti:

15 a §

Täysimääräinen täydennysmäärä on ensimmäisessä kuntaryhmässä 5 043,60 euroa ja toisessa kuntaryhmässä 4 805,88 euroa vuodessa.

Jos eläkkeensaaja on naimisissa, täysimääräinen täydennysmäärä on ensimmäisessä kunta-

ryhmässä 4 356,96 euroa ja toisessa kuntaryhmässä 4 154,52 euroa vuodessa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2006.
(2—4 mom. kuten StVM)

3.

Laki

maahanmuuttajan erityistuesta annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan maahanmuuttajan erityistuesta 20 päivänä joulukuuta 2002 annetun lain (1192/2002) 6 §:n 2 ja 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 1025/2004, seuraavasti:

6 §

Erityistuen määrä

Jos erityistuen saaja on avioliitossa, täysimääräinen erityistuki on ensimmäisessä kuntaryhmässä 5 338,56 euroa ja toisessa kuntaryhmässä 5 136,12 euroa vuodessa.

Täysimääräinen erityistuki on ensimmäisessä kuntaryhmässä 6 025,20 euroa ja toisessa kuntaryhmässä 5 787,48 euroa vuodessa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2006.

(2—4 mom. kuten StVM)

4.

Laki

eräiden pitkäaikaisesti työttöminä olleiden henkilöiden eläketuesta annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eräiden pitkäaikaisesti työttöminä olleiden henkilöiden eläketuesta 28 päivänä tammikuuta 2005 annetun lain (39/2005) 6 §:n 1 ja 2 momentti seuraavasti:

6 §

Kansaneläkeosuuden määrä

taryhmässä 5 338,56 euroa ja toisessa kuntaryhmässä 5 136,12 euroa vuodessa.

Täysimääräinen kansaneläkeosuus on ensimmäisessä kuntaryhmässä 6 025,20 euroa ja toisessa kuntaryhmässä 5 787,48 euroa vuodessa.

Jos eläketuen saaja on avioliitossa, täysimääräinen kansaneläkeosuus on ensimmäisessä kun-

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2006.

(2—4 mom. kuten StVM)

5.

Laki

maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain 19 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maatalousyrittäjien luopumistuesta 16 päivänä joulukuuta 1994 annetun lain (1293/1994) 19 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1026/2004, seuraavasti:

19 §
(Kuten StVM)

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä *tammikuuta* 2006.
(2 ja 3 mom. kuten StVM)

6.

Laki

maatalousyrittäjien sukupolvenvaihdoseläkkeestä annetun lain 16 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maatalousyrittäjien sukupolvenvaihdoseläkkeestä 28 päivänä joulukuuta 1990 annetun lain (1317/1990) 16 §:n 5 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1027/2004, seuraavasti:

16 §
(Kuten StVM)

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä *tammikuuta* 2006.
(2 ja 3 mom. kuten StVM)

Helsingissä 6 päivänä lokakuuta 2005

Leena Rauhala /kd